

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- 1890379
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Haziran 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 8 Sayfa)
- Cevap Yazısı (121 Adet, 219 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN SEVDA ERDAN KILIÇ'IN
TBMM 7/61974 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

- 1) Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmeliğin Resmi Gazete'de yayımlanmasının gerekçesi nedir?
- 2) Patara, Kekova, Kelebekler Vadisi, İhlara, Salda Gölü ve Pamukkale gibi özel koruma bölgelerinin yapılaşmaya açılacağı iddialarına ilişkin görüşünüz nedir?
- 3) Bu bölgeler dahil ülke genelindeki koruma alanlarına enerji santralleri, trafolar, baz istasyonları ve iskele gibi yapı ve tesisler kurulacak mıdır?
- 4) Bu bölgelerden enerji iletim hatları geçirilecek midir, tarımsal sera ve spor alanları inşa edilecek midir?
- 5) Koruma alanlarında HES, RES ve GES santralleri kurulacak mıdır? Elektrik iletim tesis ve hatları, temiz ve atık su hatları, trafolar, haberleşme servisleri ile açık otoparklar yapılacak mıdır?
- 6) Özel koruma bölgeleri dahil ülke genelindeki koruma alanlarının korunması için bakanlık olarak ne gibi önlemler alınmaktadır?
- 7) Daha önce bu yönetmelik değişikliğinde olduğu gibi, üzerinde yapı ve tesislerin kurulmasına imkan tanınan koruma alanları olmuş mudur? Olmuşsa nereleridir?

CEVAPLAR

1) 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması" başlıklı 63 üncü maddesinde yer alan "*Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır. Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir.*" hükmü uyarınca 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu düzenlenmiş ve anılan kanunla birlikte anayasal norm somutlaştırılarak uygulanabilirlik kazandırılmıştır.

2863 sayılı Kanun hükümleri uyarınca taşınmaz tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ilgili münhasır yetki ve sorumluluk Bakanlığımızla birlikte Bakanlığımıza yardımcı olmak üzere kurulan Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu ve Bölge Komisyonlarına verilmiş olup bu alanlarında gerçekleştirilecek iş ve işlemler Merkez Komisyonu tarafından belirlenecek ilke kararları çerçevesinde ve Bölge Komisyonlarınca alınacak kararlar doğrultusunda yürütülmektedir.

Ancak 16/03/2020 günlü, 31070 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" kapsamında açılan davalar sonucunda Yönetmeliğin "Nitelikli doğal koruma alanlarının ayırt edici özellikleri" başlıklı 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*tıbbi ve aromatik bitki uygulamaları, hayvancılık, balıkçı barınağı, iskele, doğal kaynak suyu kullanımına yönelik uygulamalar, doğal göl ve denizler hariç kültür balıkçılığı faaliyetleri, zorunlu teknik altyapı uygulamaları*" ifadelerine, "Sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanların ayırt edici özellikleri" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*entegre tesis*" ifadesine ve 11 inci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesine ilişkin kısmına yönelik yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir.

Bu kapsamda; yargı kararlarında ifade edilen gerekçeler de dikkate alınarak gerekli düzenlemelerin yapılmasına ve Bakanlığımızca yapılan değerlendirmeler sonucunda tespit edilen diğer hususlara ilişkin madde değişikliği ve madde ihdası biçiminde düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

2) Söz konusu özel çevre koruma bölgelerinin ilan tarihi olan 1990'lı yıllardan bu yana çevre düzeni planları ve imar planları bulunmaktadır. 383 sayılı KHK doğrultusunda bu planlar koruma-kullanma esasları gözetilerek hazırlanmış olup; mevcut yerleşimlerin ihtiyaçları göz önüne alınarak asgari düzeyde yapılaşmaya izin verilebilmektedir. Söz konusu yönetmelik değişikliği ile bu alanların yapılaşmaya açılacağı gibi bir durum söz konusu değildir.

3,4,5,7) Doğal Sit Alanlarında yapılması planlanan her türlü faaliyet için ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonundan izin alınması gerekmektedir. Koruma alanlarında 2863 sayılı Kanun, ilke kararları ve ilgili mevzuat doğrultusunda koruma-kullanma esasları gözetilerek ve ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonları kararı alınmak suretiyle Koruma Amaçlı İmar Planlarına uygun olarak bölgenin ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte yapı ve tesisler kurulabilmektedir.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Makamı 1 Sayılı Kararnamesinin 109. Maddesinin (e) bendinde *"Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerine ilişkin olarak; ... gerekli görülen alanların korunması ve kirliliğin önlenmesi amacıyla yatırım yapmak veya ilgili idarelerin yatırım projelerini desteklemek, ... "* denilmektedir.

Bu kapsamda; Bakanlığımızca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) korunan alanlarda sürdürülebilir koruma kullanma dengesini gözetten ortamlar yaratmak adına içme suyu temini, kanalizasyon, atık su arıtma tesisi, katı atık düzenli depolama tesisi ve çevre düzenleme projeleri gerçekleştirilmektedir.

6) Bakanlığımızca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) ülkemiz genelinde yer alan potansiyel doğal sit alanlarında Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma çalışması yapılarak tescil işlemleri gerçekleştirilmektedir. Doğal Sit Alanlarında yapılması planlanan her türlü faaliyet için ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonundan izin alınması gerekmektedir.